

APSTIPRINĀTS:

*Engures Mūzikas un mākslas
skolas direktore Ina SELIVANOVIČA*
2014. gada "1." septembrī
ar rīkojumu nr. 1-10/11

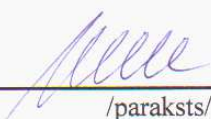
**ENGURES
MŪZIKAS UN MĀKSLAS SKOLA
PROFESIONĀLĀS IEVIRZES IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA
„VIZUĀLI PLASTISKĀ MĀKSLA”
Kods: 20V 211 00 1**

**MĀCĪBU PRIEKŠMETA
„KERAMIKA”
PROGRAMMA**

Mācību priekšmeta programma pieņemta MK sēdē
2015.gada 16.martā
protokola Nr.3.

Mācību priekšmeta programma izstrādāta saskaņā ar Izglītības kvalitātes valsts
dienesta licencētajām izglītības programmām
2015. gada 14. martā

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja Velga Melne

/paraksts/

Apjoms:

Stundu skaits nedēļā vienam audzēknim		
2. māc. gads	3. māc. gads	4. māc. gads
2	2	2
Kopējais mācību stundu skaits gadā (neieskaitot praksi)		
68	68	68
Kopā: 204		

Mācību priekšmeta mērķis:

- Sekmēt izglītojamā dažādu keramikas tehniku pamatu apguvi, iepazīstot Lietišķās mākslas tehniku daudzveidību un tās aktualitāti mūsdienās;
- Izkopt audzēkņu prasmi realizēt savu radošo ieceri no ideju skices līdz praktiskam darbam.
- Izkopt audzēkņu pieredzi veidot gaumīgu vizuālo tēlu.
- Attīstīt radošo izdomu, atraktīvu ideju praktisku realizāciju.

Mācību priekšmeta uzdevumi:

- Iepazīt daudzveidīgas keramikas tehnikas paraugus etnogrāfijā un mūsdienu kultūrvidē ;
- Veidot daudzveidīgu radošā darba pieredzi apgūstot dažādas keramikas tehnikas.
- Attīstīt audzēkņu spēju atšķirt dažādas keramikas tehnikas, materiālus, darbarīkus un attīstīt audzēkņu spēju pieņemt lēmumus par to pielietošanu.

Mācību priekšmeta saturs sevī ietver:

Mākslas uztvere

- Keramikā lietīšajā mākslā mūsdienās un vēsturē.

Mākslas valoda

- Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi
- Keramikas tehniku atšķirības un darba vide

Radošā un analītiskā darbība

- Sagatavošanās darba procesam
- Darba izveides process
- Radošā darba analīze un vērtēšana

Mācību priekšmeta noslēguma prasības:

Satura daļas	Uzdevumi	Saturs	Noslēguma prasības
Mākslas uztvere	Iepazīt keramikas mākslas daudzveidību un izpausmes mūsdienu kultūrvidē	Keramikā lietīšajā mākslā mūsdienās un vēsturē	Atpazīst keramiku mūsdienu kultūrvidē un mākslas vēstures paraugos - sadzīves priekšmetos, traukos, mākslas darbos, tēlniecības objektos, dekoratīvajā kompozīcijā u.c.
Mākslas valoda	Veidot izpratni par izteiksmes līdzekļiem lietīšajā mākslā, iepazīstot dažādas keramikas tehnikas	Mākslinieciskie izteiksmes līdzekļi	Prot pielietot dažādus izteiksmes līdzekļus savas idejas realizācijai – reljefs, līnija, tekstūra, faktūra, laukums, forma u.c.
		Keramikas tehniku atšķirības un darba vide	Pazīst, lieto un prot atšķirt keramikas tehniku atšķirības un nepieciešamos materiālus, tehniskos izpildījumus un pielietotos darbarīkus pie darba realizācijas. Ir apgūtas pamatiemaņas dažās keramikas tehnikās.

Radošā un analītiskā darbība	Veidot daudzveidīgu radošā darba pieredzi, izmantojot daudzveidīgo keramikas tehniku iespējas	Sagatavošanās darba procesam	Prot sagatavot nepieciešamos materiālus un iekārtot darba vidi konkrēta keramikas priekšmeta pagatavošanai.
		Darba izveides process	Ir pieredze risināt radošas kompozīcijas ar keramisko palīdzību. Ir pieredze izmantot aktuālas tēmas savos radošajos darbos. Ir pieredze analizēt darba procesu, veikt korekcijas darba gaitā. Ir pieredze eksperimentēt un kompleksi pielietot daudzveidīgus izteiksmes līdzekļus un tehnikas.
		Radošā darba analīze un vērtēšana	Prot pastāstīt par konkrētu darbu un izraudzīto tehniku - izmantotajiem materiāliem, mākslinieciskajiem izteiksmes līdzekļiem. Prot pamatot savu radošā darba ideju, izvērtēt radošā darba procesu un rezultātu. Ir priekšstats par Keramikas mākslas pielietošanas iespējām ikdienā.

Mācību sasniegumu vērtēšana:

Audzēkņa darbs tiek novērtēts ar atzīmi 10 ballu skalā.

Apguves līmenis	10 ballu sistēma	Satura apguve procentos	Skaidrojums
Augsts apguves līmenis (apgūts)	10 (izcili)	95-100%	Augsts zināšanu un prasmju līmenis, kas pārsniedz mācību priekšmeta programmas prasības. Radoša pieeja. Izvērtēšana – prasme veidot spriedumus, prasme izvērtēt pēc izstrādātiem kritērijiem.
	9 (teicami)	86-94%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības un iegūta prasme patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sintēze – prasme savienot priekšstatus vai informāciju, veidojot jaunus, oriģinālus spriedumus vai secinājumus. Prasme risināt problēmas, izmantojot vairākus informācijas avotus.
Optimāls apguves līmenis (apgūts)	8 (ļoti labi)	77-85%	Pilnībā apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču reizēm trūkst prasmes patstāvīgi un radoši pielietot iegūtās zināšanas. Sasniegti darbam izvirzītie uzdevumi. Analīze – prasme sadalīt informāciju daļās, lai parādītu izpratni, sakarības.
	7 (labi)	68-76%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču konstatējami atsevišķi ir trūkumi to patstāvīgā realizēšanā un pielietošanā. Izmantošana – prasme izmantot apgūtās zināšanas jaunā situācijā.
	6 (gandrīz labi)	59-67%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču patstāvīgais zināšanu un prasmju līmenis atsevišķās jomās ir nepietiekošs un nepārlicieošs.

Pietiekams apguves līmenis (daļēji apgūts)	5 (viduvēji)	47-58%	Apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu līmenis vairākās jomās ir nepietiekošs un nestabils, kā arī trūkst iemaņu tās patstāvīgi pielietot. Izpratne – prasme demonstrēt, kā iegūtā informācija saprasta
	4 (gandrīz viduvēji)	35-46%	Gandrīz apgūtas mācību priekšmeta programmas prasības, taču zināšanu un prasmju līmenis daudzās jomās ir nepietiekošs. Zināšanas – prasme atcerēties vai atpazīt informāciju.
Nepietiekams apguves līmenis (nav apgūts, vēl jāmacās)	3 (vāji)	23-34%	Mācību priekšmeta programmas zināšanas apgūtas virspusēji, vājš prasmju līmenis.
	2 (ļoti vāji)	11-22%	Apgūtas atsevišķas mācību priekšmeta programmas zināšanas, taču nav prasmju tās pielietot.
	1 (ļoti, ļoti vāji)	0 -10%	Absolūts mācību priekšmeta programmas zināšanu un prasmju trūkums, nav veikti visi pedagoga definētie uzdevumi.

Mācību sasniegumu vērtējumu 10 ballu skalā veido šādi kritēriji:

- iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte;
- iegūtās prasmes un iemaņas;
- attieksme pret izglītošanos;
- mācību sasniegumu attīstības dinamika.

Mācību sasniegumu vērtēšanas procesā notiek:

- ievadvērtēšana mācību procesa sākumā pirms temata vai mācību priekšmeta apguves, kas sniedz informāciju par skolēnu sagatavotības līmeni, uzsākot tēmu, kursu;
- kārtējā vērtēšana mācību procesa laikā, nodrošinot atgriezenisku saiti par mācību procesu;
- noslēguma vērtēšana, nosakot izglītojamā zināšanu un prasmju apguves līmeni (starpstātēs un semestra noslēguma stātēs).

Vērtēšanas kritēriji skatēs	Vērtējums punktos	Vērtējuma skaidrojums
1. Uzdevuma izpratne	9-10	Augsti attīstītas analītiskās spējas, uzdevumus pilda ar dziļu izpratni.
	6-8	Uzdevumus izprot un pilda atbilstoši uzdevuma prasībām.
	4-5	Nespēj bez pedagoga papildus palīdzības izprast uzdevuma nosacījumus un izpildīt tos
	1-3	Neizprot uzdevumu būtību arī ar pedagoga palīdzību.
2. Radošā ideja	9-10	Izceļas ar radošām, spilgtām idejām
	6-8	Spēj paust radosas idejas
	4-5	Nespēj patstāvīgi paust savas radošās idejas, nepieciešams pedagoga atbalsts.
	1-3	Nespēj radoši iesaistīties mācību procesā.
3. Kompozicionālais risinājums	9-10	Izceļas ar radošiem, spilgtiem kompozīcijas risinājumiem, izcili pārziņ izteiksmes līdzekļus.
	6-8	Kompozicionālos risinājumus veido patstāvīgi, prot izmantot iepriekš apgūtās zināšanas jaunā situācijā.

4. Materiāla izpratne	4-5	Nespēj patstāvīgi piedāvāt kompozicionālos risinājumus, nepieciešams pedagoga atbalsts.
	1-3	Nav izpratnes par kompozīcijas būtību.
	9-10	Pārzin dažādus izmantojamus materiālus/darbarīkus un instrumentus, izcili prot izšķirt un atlasīt vispiemērotākos konkrēto uzdevumu izpildei, prot tos sagatavot un izmantot radošajā darbībā.
	6-8	Prot izvēlēties darbam nepieciešamos materiālus/darbarīkus un instrumentus (vai arī nepieciešams neliels pedagoga atbalsts), prot sagatavot un izmantot dažādus materiālus mācību uzdevumu izpildē.
	4-5	Nespēj patstāvīgi izvēlēties materiālus/darbarīkus un instrumentus uzdevumu izpildei un nespēj patstāvīgi tos sagatavot un izmantot.
5. Tehniskais izpildījums	1-3	Nav izpratnes un priekšstata par materiāliem/darba rīkiem un instrumentiem.
	9-10	Uzdevumi izpildīti tehniski augstā līmenī, precīci, atbilstoši iecerei.
	6-8	Uzdevumi izpildīti atbilstoši uzdevumam un iecerei, ir nelielas neprecizitātes.
	4-5	Uzdevumi izpildīti pavirši, ir daudz tehnisku nepilnību.
	1-3	Darbi nav izpildīti atbilstoši uzdevuma nosacījumiem (vai tie nav pabeigti).
6. Attieksme pret mācību procesu	9-10	Izglītojamaais izrāda īpašu, padziļinātu interesi par mācību procesu un uzdevumiem, augsta darba kultūra.
	6-8	Uzdevumus pilda apzinīgi, ar pozitīvu attieksmi pret mācību procesu.
	4-5	Uzdevumus veic inertī, bez īpašas intereses.
	1-3	Audzēknis nevēlas iesaistīties mācību procesā, dara bez intereses, nepilda pedagoga norādījumus.

Mācību darba formas un metodes:

Metodes mācību priekšmeta apguvei un mācīšanai pedagogs atšķirīgās situācijās no daudzveidīgā metožu klāsta izvēlas tās mācību metodes, kuras liekas vispiemērotākās konkrēto mācību mērķu sasniegšanai.

Norādošā metode piemērota, lai sniegtu audzēkņiem konkrētas zināšanas, prasmes, tehnikas. Norādošās metodes keramikā izmanto, uzsākot jaunu tēmu vai uzdevumu. Pedagoga stāstījums vai demonstrējums iepazīstina audzēkņus ar tēmu, uzdevumu, metodiskajiem uzskates līdzekļiem, tehniskajiem paņēmieniem, nepieciešamajiem materiāliem uzdevuma veikšanai. Sekojot pedagoga instrukcijām, audzēkņi var veikt praktisko darbu.

Sokrātiskā metode piemērota, lai virzītu audzēkņus uz patstāvīgu ideju un risinājumu meklēšanu, attīstot audzēkņu prasmes analizēt, vērtēt un izteikties. Sokrātiskās metodes keramikā izmanto, veicot radošus uzdevumus. Pedagoga un audzēkņu sarunas palīdz rast risinājumus, veicot mācību uzdevumus un analizējot paveikto. Darbu izvērtēšanas procesā var izmantot jautājumu un atbilžu metodi: pedagoga vai klases biedru uzdotie jautājumi palīdz audzēknim veidot stāstījumu par sava darba ideju, darba procesu un rezultātu. Lai

atbildētu, jāmāk noformulēt doma, jāzina termini. Audzēkņa praktiskā darbība keramikas stundās ir aktīvs izziņas process. Pedagogs var izmantot daudzveidīgas metodes, kuras palīdz audzēknim radoša darba tapšanā – tās ir skicēšana, meklēšana avotos, materiālu atlase, attēlu kolekcijas veidošana, radošā kopēšana un citas.

Atklājumu metode piemērota audzēkņa daudzveidīgas radošās darbības un eksperimentēšanas kā izziņas priekšavots. Pedagogs organizē mācību procesu tā, lai tas būtu atvērts skolēnu patstāvīgiem atklājumiem. Atklājuma metodes keramikā izmanto, audzēkņiem patstāvīgi izziņot kaut ko pavisam jaunu daudzveidīgos radošos mācību uzdevumos, kā arī mācoties no savām veiksmēm un kļūdām. Tas ir eksperiments un praktiskais darbs ar atšķirīgiem, atklājumus ietverošiem nosacījumiem – darbs ar jaunu un nepazīstamu tehniku un vai neierastiem materiāliem, darbs ar ierobežotiem resursiem u.c. Projekts kā kompleksa mācību metode ietver dažādu darbību kopumu un to izmanto, lai pētītu izvēlēto tēmu, izstrādājot plānu radoša darba izveidei, darba procesa organizēšanai.

Mācību darbam nepieciešamais aprīkojums un tehniskie līdzekļi:

Nodarbības notiek 2 mācību telpās ar platību 24kv.

Izglītojamie mācību stundā ir nodrošināti ar: sanitārajām telpām, galdu un krēsliem, māla veltni, apdedzināšanas krāsnīm, keramikas darba instrumentiem, mālu un citiem nepieciešamajiem mācību materiāliem un darbarīkiem.

Mācību priekšmeta programmas satura apguves secība:

Māc.g.	Mācību tēmas	Stundu skaits
1. klase 1.,2. sem	Dabas vērojumi	4
	Dabas formas keramikā	8
	Nemateriālu lietu atveidošana, iztēles veicināšana	10
	Keramiskie materiāli- māls , porcelāns, akmens masa, u.c.	8
	Porcelāna apgleznošana	8
	Keramika latviešu etnogrāfijā	8
	Cilvēka figūras veidošana	10
	Reproducēšana	4
	Materiālu sintēze	8
		68
2.klase 1.,2.sem.	Dažādu tehniku pielietojums trauku veidošanā	10
	Darbs ar podnieka virpu	8
	Nemateriālu lietu atveidošana, zīmes un simboli	8
	Keramika latviešu etnogrāfijā	8
	Porcelāna apgleznošana	6
	Reproducēšana	4
	Cilvēka figūras veidošana	10
	Dabas vērojumi	4
	Keramikas mozaīka	8
		68
3.klase 1.,2.sem.	Trauku formas	10
	Ornamentika	8
	Nemateriālu lietu atveidošana, iztēles veicināšanai	10
	Faktūras un atspiedumi mālā	10
	Arheoloģiskā un etnogeāfiskā keramika Latvijā	8
	Cilvēka atveidošana materiālā- portrets	10
	Reproducēšana	4

	Mazo formu veidošana	8
		68
4.klase 1.,2.sem.	Trauku formas, darbs uz podnieka rirpas	10
	Ieskats keramikas tehnoloģijās	8
	Nemateriālu lietu atveidošana, iztēles veicināšanai	10
	Virsglazūras un zemglazūras apgleznojumi	10
	Mākslas stili un to ietekme uz keramiku	8
	Cilvēcisko emociju atveidošana materiālā	10
	Lējumi ģīpša formās	4
	Sīku detaļu veidošana	8
		68

Izmantojamās literatūras saraksts:

1. „Latgales keramika” I. Pujāts, Rīga, Latvijas valsts izdevniecība, 1960.g.
2. „100 latvijas keramiķi” sast. I. Klīdzējs, Rīga, 2000.g.
3. „Septiņi soļi no māla līdz keramikai”, Helga Ingeborga Melbārde, Rīga, „Mansards”
4. „Istorija dekorativno prikladnovo iskustva” A. De Moran, izd. „Iskustvo” 1982.g
5. „Gončarņoje delo” A. Poverin, „Kultura i tradiciji”, Moskva, 2002.g.
6. „Ceramics and Print”, Paul Scott, A&C Black Publishers, London, 2002.g.
7. J.Pujāts. Latgales keramika. Latvijas Valsts izdevniecība 1960.Rīga.
8. Brigita Sturm. Latviešu Lietišķā māksla. Rīga, Liesma. 1987.
9. V.Kučinska. Mākslas keramika Latvijā 1960-1980. Rīga. Zinātne 1982.
10. Silvija Šmidkena, Leons Lukšo. Keramika. Rīga, Liesma, 1983.
11. Aija Nodieva. Latviešu keramika 1960-1975. Rīga, Liesma, 1977.
12. Olita Āboliņa, V.Kučinska. Rīga, Liesma, 1977.
13. Baltars Mākslinieki un darbi 14. Mazās mākslas enciklopēdija. Izdevniecība „Latvijas enciklopēdija” Rīga, 1996.

Mācību priekšmeta programmu izstrādāja: Velga Melne *Velga Melne 2016. g. Melne*
(pedagoga vārds, uzvārds, izstrādes gads)

Mācību priekšmeta programma apspriesta izglītības programmas Vizuāli plastiskā māksla metodiskās komisijas sēdē: _____
(datums, gads, MK sēdes Nr.)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 22.08.2016.g. Prot. Nr. 1-10/14
(datums, gads, MK sēdes Nr.)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2017.g. 21. augusta Protokols Nr. 5.
(datums, gads, MK sēdes Nr.)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2018.g. 01. augusta - Prot. Nr. 5.
(datums, gads, MK sēdes Nr.)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2019.g. 26. augusta Prot. Nr. 8
(datums, gads, MK sēdes Nr.)

Mācību priekšmeta programma aktualizēta: 2020.g. 24. augusta Prot. Nr. 9
(datums, gads, MK sēdes Nr.)

Agita Pumpure
Direktore metniece
mācību darbā
Agita Pumpure